

Remiss: Förslag till friluftspan för Lunds kommun

Förslag till beslut

Serviceämnden föreslås besluta

att såsom sitt yttrande avseende Remiss i ärende "Förslag till friluftspan för Lunds kommun" översända serviceförvaltningens tjänsteskrivelse 2020-08-31, dnr SN 2020/0181.

Sammanfattning

Tekniska förvaltningen har arbetat fram ett förslag till en friluftspan för Lunds kommun. Förslaget har godkänts för att skickas ut på remiss av tekniska nämnden den 3 juni.

Syftet med friluftspanen är att kartlägga och beskriva kommunens friluftsliv, formulera mål samt en handlingsplan för att bevara och utveckla kommunens värden utifrån natur och friluftsliv. Planen ska fungera som ett stöd i kommunens planering och verksamhet i frågor som kan komma att påverka kommunens friluftsliv. Planen uttrycker kommunens centrala vilja för friluftslivet med syfte att realisera målen i grönprogrammet samt de nationella politiska målen för friluftsliv.

Serviceförvaltningen ställer sig positiva till förslaget till Friluftspan och önskar endast göra några tillägg/förtydliganden.

Underlag för beslutet

- Serviceförvaltningens tjänsteskrivelse 2020-08-31 Remiss: Förslag till friluftspan för Lunds kommun.
- Tekniska nämndens beslut 2020-06-03 § 187.
- Tekniska förvaltningens tjänsteskrivelse 2020-04-29 Förslag Friluftspan för Lunds kommun.
- Missiv Friluftspan 2020-06-03.
- Förslag till friluftspan för Lunds kommun version 2020-05-26.

2020-08-31

Diarienummer

SN 2020/0181

Ärendet

Tekniska förvaltningen har arbetat fram ett förslag till en plan för förvaltningens arbete med friluftslivsfrågor, en så kallad friluftsplän. Planen ska fungera som ett stöd i kommunens planering och verksamhet i frågor som kan komma att påverka kommunens friluftsliv. Planen uttrycker kommunens vilja för friluftslivet med syfte att realisera de nationella politiska målen för friluftsliv samt målen i kommunens grönpogram. Tekniska nämnden har beslutat att skicka förslaget på remiss.

Friluftsplänens ambition är att ta ett helhetsgrepp om friluftslivet i hela kommunen. Fokus ligger på det rörliga, icke anläggnings-baserade friluftslivet. Detta innebär att tyngdpunkten ligger på det friluftsliv som sker ute i natur- och kulturlandskapet, i tätortsnära natur och större parker. Det rörliga friluftslivet är till stor del beroende av tillgänglig infrastruktur som exempelvis markerade leder, rastplatser, busshållplatser och parkeringsplatser. Tillgången till och behov av infrastruktur för friluftslivet belyses i friluftsplänen. En handlingsplan kommer att tas fram efter samrådet, denna kommer att finnas i Kapitel V.

Beredning

Svar på remissen gällande förslag på friluftsplän har arbetats fram av serviceförvaltningens miljöstrateg, miljösamordnare samt berörda chefer på Markentreprenad, som är det affärsområde som bedöms beröras mest av friluftsplänen.

Barnets bästa

En friluftsplän för Lunds kommun bidrar till att skapa, bevara och utveckla barns tillgång till natur och friluftsliv.

Ekonomiska konsekvenser

Friluftsplän med handlingsplan kommer enligt tekniska förvaltningen att anpassas till befintliga ekonomiska resurser.

Föredragning

Serviceförvaltningens kommentarer nedan följer den struktur som tekniska förvaltningen har önskat.

1. Sammanfattning av synpunkterna. Serviceförvaltningen ställer sig positiv till förslaget och har endast mindre synpunkter.

2020-08-31

Diarienummer

SN 2020/0181

2. Allmänna synpunkter. Serviceförvaltningen är positiv till förslaget till handlingsplan men önskar även ta del av kommande handlingsplan.
3. Synpunkter per kapitel

Inledning

I stycket om ansvarsfördelning beskrivs att förvaltningen av friluftsliv på kommunal nivå berör flertalet förvaltningar. Det nämns inget om att Serviceförvaltningen är den som på uppdrag av Tekniska nämnden genomför skötsel av flertalet parker och skog, vilket ger en samlad kunskap inom den kommunala organisationen. Serviceförvaltningen har även ansvar för kommunens skolgårdar som i många fall kan samutnyttjas genom placering nära andra allmänna grönområden. I och med att Serviceförvaltningen dagligen arbetar i och med de områden planen berör besitter förvaltningen stor kunskap i detaljfrågorna samt har en gedigen erfarenhet och ett stort engagemang för frågorna. Förvaltningen ser ett värde för kommunen ifall denna kompetens och detta engagemang togs tillvara till fullo.

KAPITEL I – Mål och fokusområden

I Program för styrning står det:

”En plan beskriver önskade åtgärder för att säkra resultatet inom ett område. En plan är kopplad till ett fokusområde, program, eller policy. En plan omsätter inriktningen i det överordnade styrdokumentet till konkreta åtgärder. En plan anger vilken eller vilka nämnd/nämnder som ansvarar för att åtgärderna genomförs samt när och hur uppföljning ska göras.”

Friluftsplansens 40 sidor är en bra bakgrund och beskrivning av Lunds Friluftsliv. Fokus ska vara ”God tillgänglighet till upplevelserika och inkluderande miljöer som främjar rekreation, en aktiv fritid, naturupplevelse och lärande.” Serviceförvaltningen ser inte att det är så tydligt hur planen ska bidra till detta, men förutsätter att den kommande handlingsplanen kommer att förtydliga detta. Serviceförvaltningen tar gärna del av kommande handlingsplan.

KAPITEL II - Därför är friluftslivet viktigt

I stycket Barn och ungas behov står det: ”Gröna miljöer är viktiga ur ett pedagogiskt perspektiv, de utgör arenor för

2020-08-31

Diarienummer

SN 2020/0181

lärande om natur och miljö varför det är av vikt att grönytor finns i anslutning till skolor och förskolor.”

Serviceförvaltningen ser gärna en kommentar kring att även skolgårdar är en sådan viktig arena och att dessa kan samverka med omkringliggande ytor.

KAPITEL III – Friluftslivet i Lunds kommun

I stycket Förvaltning av friluftsområden, sista meningen står det ”För det praktiska arbetet finns ett arbetslag upphandlat på det kommunala bolaget Markentreprenad.”

Serviceförvaltningen vill här poängtera att Markentreprenad är en del av Serviceförvaltningen och inget kommunalt bolag.

Planen beskriver att Lund ligger i ett jordbrukslandskap, och att detta utgör en stor barriär för friluftslivet.

Serviceförvaltningen föreslår att kommunen även kan se möjligheterna i detta faktum. Att kunna promenera eller kanske åka skidor i form av rundor uppskattas ofta, vilket kan vara svårt i jordbrukslandskapet. Ett förslag är att ordna utstakade rundor i vackert jordbrukslandskap, längs grusvägar, åkerrenar och kantzoner. Bänkar kan placeras ut längs rundan. Fågellivet kan vara rikligt, och det finns annat vilt att beskåda. Åkerrenar kan återinföras och därmed kan man slå två flugor i en smäll genom att öka den biologiska mångfalden. Markerade stråk öppnar för större frihet och gör att människor vågar gå där de annars kanske inte vågar gå.

4. Förslag till åtgärder

Serviceförvaltningen föreslår följande åtgärder:

- Utveckla de kommunalt ägda markerna för en ökad biologisk mångfald och bättre klimatanpassning.
- Tillgängliggör fler friluftsnära områden med höga upplevelsekvaiteter genom att samordna skolgårdar och parkområden.
- Fågelsångsdalen och Sularp utanför Södra Sandby, som är naturreservat idag, skulle kunna knyts samman med Lund genom inköp av privat mark, på liknande sätt som gjorts på Ladugårdsmarken.
- Ett tydligt mål i planen borde vara att lyfta värdena med åkermark. Man nämner att det finns möjlighet att bygga om kommunal åkermark till mer vegetativ naturmark. Men man bör också se att det kan finnas värden i befintlig odling som man kan tillgängliggöra genom en målsättning

2020-08-31

Diarienummer

SN 2020/0181

om ett ökat samarbete med privata jordbrukare. Ett bra exempel är "beträdor", som man t ex arbetat med i Staffanstorps kommun. Dessa skulle kunna göra att man kan komma ut direkt i naturen från ex Gunnesbo, Nöbbelöv, Klostergården och alla andra områden som ligger i direkt anslutning till åkermark. Hur man ser på vilken miljö som är rekreativ är starkt kulturellt präglad. I friluftsplänen lyfter man främst skogen som den mest värdefulla naturtypen. Av tradition är den ju högt ansedd i den svenska kulturen. Men i många andra kulturer ser man annorlunda på skogen, och personer med annat kulturellt ursprung kan ha svårt att se det rekreativa med att komma ut exempelvis Dalby Söderskog. För dessa personer dem skulle kanske tillgång till exempelvis det öppna odlingslandskapet fylla en större roll.

- Serviceförvaltningen vill även lyfta nåbarheten. I planen står att det är få som åker kollektivt ut till naturområdena, att hållplatserna ligger inne i byarna och att man således måste gå långt för att nå utflyktsmålen. Detta bör vara en punkt som man arbetar vidare med i handlingsplanen. Istället för att hänvisa till Skånetrafiken med dess hållplatser, eller bygga ännu fler parkeringsplatser som man gör i Skrylle, så borde kommunen satsa mer på kommunal service för att ta sig ut. Naturbussen skulle kunna utökas och kanske inte enbart avgå från Lund C, utan kanske från bostadsområden där man i undersökningar sett att få människor kommer ut till naturområden? Ett bra exempel är när man byggde ut västra hamnen med badplats i Malmö. Stadstrafiken la då en linje från Lindängen till badplatsen. Plötsligt fick ungdomar från södra Malmö snabb, direkt kontakt med en badplats, utan byten inne i centrum. Ett annat alternativ är att man skulle kunna boka en form av kommunal färdtjänst, "Naturtaxi", där minst 3 eller 4 personer kan få skjuts ut till friluftsområden till subventionerat pris. Det skulle avlasta behovet av parkeringsplatser.

2020-08-31

Diarienummer

SN 2020/0181

Förvaltningen föreslår att servicenämnden såsom sitt yttrande
översänder denna tjänsteskrivelse.

Pål Svensson
Servicedirektör

Matthias Olsson
Entreprenadchef

Beslutet skickas till

Tekniska nämnden